

ПЛАН ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

ЧОРНОБАЇВСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

2023

За підтримки уряду Великої Британії (UK Aid) в рамках проекту «Надання експертної та технічної підтримки уряду та обласним адміністраціям у розробці й імплементації планів відновлення». Імплементатори проекту — Abt Britain та Центр економічної стратегії

ЗМІСТ

АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

Розділ 1. Тенденції демографічного та соціально-економічного розвитку, природно-ресурсний потенціал 3

1.1 Загальна характеристика громади.....	3
1.2. Демографія.....	5
1.3. Місцева економіка і зайнятість.....	6
1.4. Природно-ресурсний потенціал.....	8
1.5. Бюджет та активи громади.....	11
1.6. Гуманітарна сфера.....	12
1.7. Ключові висновки по розділу.....	15

Розділ 2. Обсяги руйнувань та пошкоджень на території громади 17

2.1. Житлові об'єкти.....	17
2.2. Об'єкти критичної інфраструктури.....	19
2.3. Транспортна інфраструктура.....	19
2.4. Об'єкти соціальної інфраструктури та громадського призначення.....	20
2.5. Ключові висновки по розділу.....	22

КОНЦЕПТУАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ 3. Пріоритетні напрями і завдання відновлення і розвитку громади 23

3.1. Бачення розвитку громади, пріоритетні напрями відновлення та розвитку.....	23
3.2. Завдання і проекти етапу "Невідкладне реагування".....	24
3.3. Завдання і проекти етапу "Відновлення".....	26
3.4. Завдання і проекти етапу "Розвиток".....	27

Розділ 4. Прогнозована потреба та можливі джерела фінансування..... 28

Розділ 5. Моніторинг та оцінювання..... 31

РОЗДІЛ І.

Тенденції демографічного та соціально-економічного розвитку, природно-ресурсний потенціал

1.1. Загальна характеристика громади

Чорнобаївська сільська територіальна громада утворена 20 листопада 2020 року в рамках адміністративно-територіальної реформи 2016 року. Територія громади займає площу 24,18 км², населення на початок 2022 року становило 17 300 мешканців і мешканок. До складу громади увійшли 10 населених пунктів: 9 сіл - Чорнобаївка (адміністративний центр громади), Крутий Яр, Благодатне, Киселівка, Барвінок, Зелений Гай, Клапая, Посад-Покровське, Солдатське та селище Копані.

Село Чорнобаївка розташоване у передмісті Херсону, відстань до центра міста - 10 км. Решта території громади має дещо витягнуту форму вздовж автошляху М-14 (Е-58) Одеса - Мелітополь - Новоазовськ та залізниці Миколаїв - Херсон. Від Чорнобаївки до Посад-Покровського - 25 км (рис. 1).

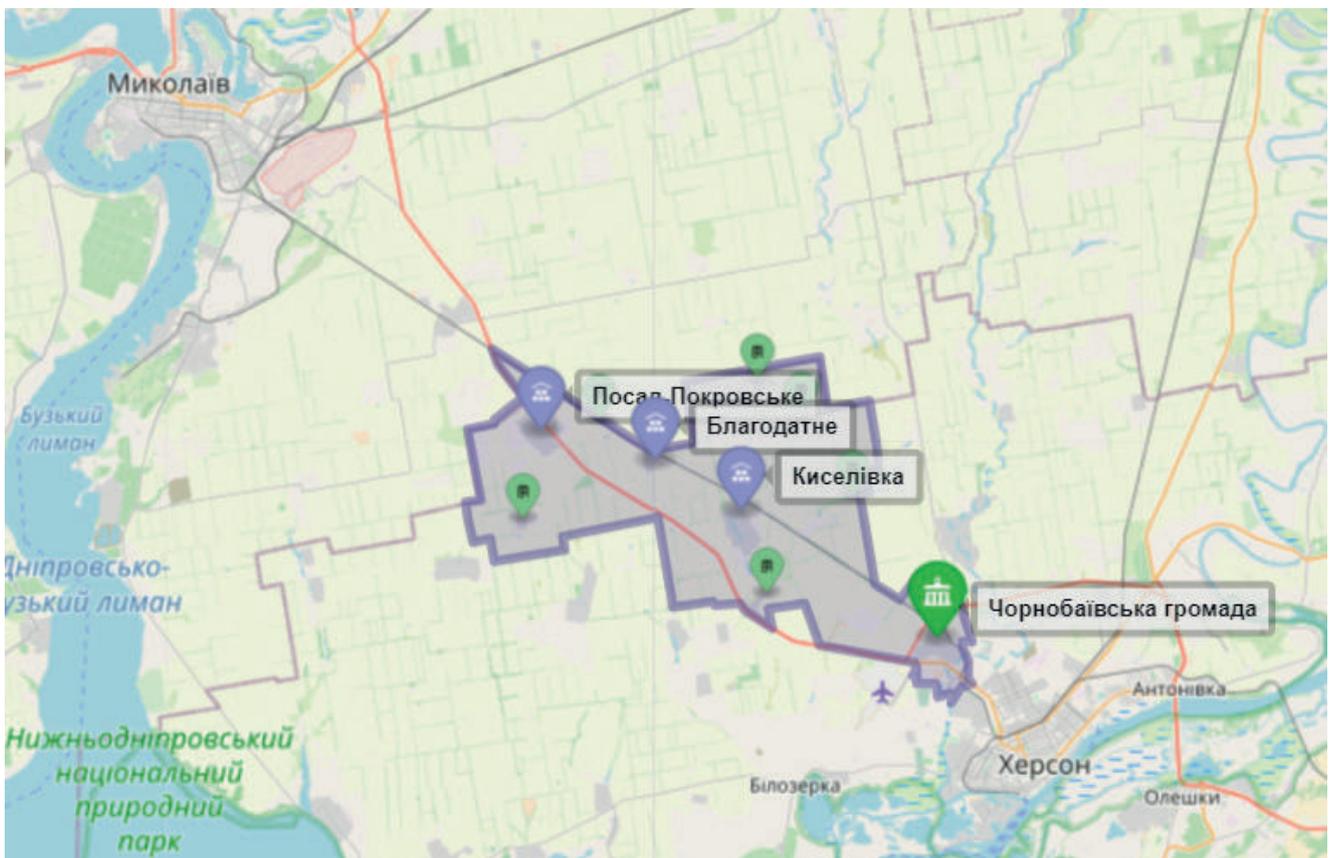

Рис. 1. Географічне розташування території Чорнобаївської громади

Джерело: <https://gromada.info/gromada/chornobaivska/>

Приміське розташування центру громади, а також перетин території громади автошляхом національного значення (М-14) та наявність залізничного сполучення (станції Чорнобаївка та Копані) є важливими перевагами Чорнобаївської громади у порівнянні з сусідами (табл. 1).

Показники	Дані за 2021 рік		
	Чорнобаївська громада	Білозерська громада	Музиківська громада
Територія, км2	241,9	407,5	126,8
Населення, мешканців	17301	21926	3693
Співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів загального фонду, %	23,8	26,7	29,7
Доходи загального фонду на 1 мешканця, грн	4788,2	3229,2	8606,9
Капітальні видатки громади на 1 мешканця, грн	241	531,7	1265,9
Рівень дотаційності громади, %	6,2	19,6	-5,1

Таблиця 1. Порівняльні показники Чорнобаївської громади і громад-сусідів
Джерело: <https://openbudget.gov.ua/local-budget?id=21100000000>

Активні бойові дії на території громади відбувались від самого початку російського вторгнення - з 24 лютого 2022 року. Найбільше постраждав Посад-Покровський старостинський округ, де тривалий час проходила лінія бойового зіткнення. До захоплення приміщення сільської ради (2 травня 2022 року) працівники сільської ради виконували посадові обов'язки на місці та дистанційно, після - дистанційно. Окупаційна влада призначила свого очільника, який виконував вимоги рф. В окупації громада була до 11 листопада 2022 р.

За час боїв Збройні Сили України багаторазово завдавали успішних ударів по позиціях ворога на місцевому аеродромі, територію якого російські окупанти використовували як базу для своєї техніки. За інформацією ЗСУ, було 26 влучних ударів по ворожих позиціях. Росіяни поверталися після кожної відчутної втрати, і ЗСУ знову наносили по них влучні удари. Завдяки цьому Чорнобаївка стала мемом, феноменом та «пеклом» для окупантів, про яке уже співають пісні.

Посадовці Чорнобаївської громади мають певний досвід співпраці з міжнародними донорськими програмами. Зокрема, це:

- Програма «Децентралізація Приносить Кращі Результати та Ефективність» (DOBRE). Передбачена закупівля матеріалів та обладнання в межах проєкту «Реагування на критичні ситуації, пов'язані із подоланням наслідків агресії РФ проти України». Співпраця продовжена до 2025 року.
- Україно-швейцарський проєкт «Скорочення поширеності факторів ризику неінфекційних захворювань (НІЗ) в Україні». Термін - до листопада 2024 року. Мета - зниження неінфекційних захворювань мешканців громади шляхом зміни раціону харчування, впровадження «тарілки здорового харчування» в закладах освіти, створення активного простору та сприяння фізичному навантаженню, підтримка медичних закладів та профілактика НІЗ.

Стан безпеки в громаді обумовлюється близькістю до зони бойових дій та наслідками окупації. На початку березня 2023 року східна частина території громади знаходиться під загрозою обстрілів. У якості укриттів використовуються підвали приватних будинків та освітніх закладів. Криміногенна ситуація задовільна. У Чорнобаївці та Посад-Покровському працюють патрульні станції МВС.

Перед війною у центрі с. Чорнобаївка здійснювався відеонагляд. Наразі не працює через пошкоджене обладнання.

1.2. Демографія

Станом на 1 січня 2022 року населення Чорнобаївської громади становило понад 17 300 мешканців і мешканок. Демографічна тенденція довоєнного періоду мала невеликі позитивні показники - в середньому +250 осіб на рік, за рахунок позитивної міграції до населених пунктів, розташованих поряд з містом Херсон (Чорнобаївка, Киселівка).

Бойові дії та окупація обумовили значний відтік мешканців і мешканок. Станом на початок березня 2023 року у населених пунктах громади проживало лише 6023 особи, 34,8% від довоєнного показника. Найбільший відтік має с. Посад-Покровське (рис. 2).

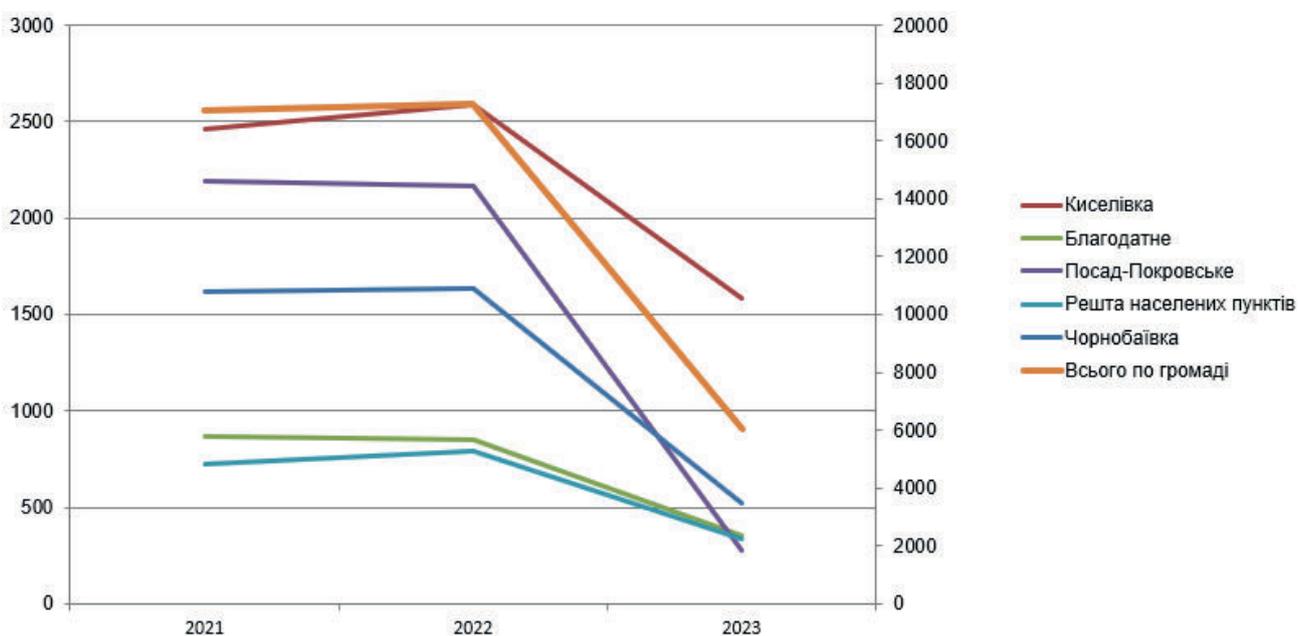

Рис. 2. Динаміка чисельності населення Чорнобаївської громади у розрізі населених пунктів за 2020-2022 рр., осіб

Джерело: Чорнобаївська сільська рада

Протягом лютого-березня 2023 року відзначається незначна тенденція до повернення жителів і жительок громади. За результатами опитування мешканців і мешканок, які виїхали з Чорнобаївської громади, 65% переселенців і переселенок знаходяться в інших областях України і лише 33% - за кордоном. Переважна більшість респондентів і респонденток констатують намір повернутись, коли дозволить безпекова ситуація (рис. 3).

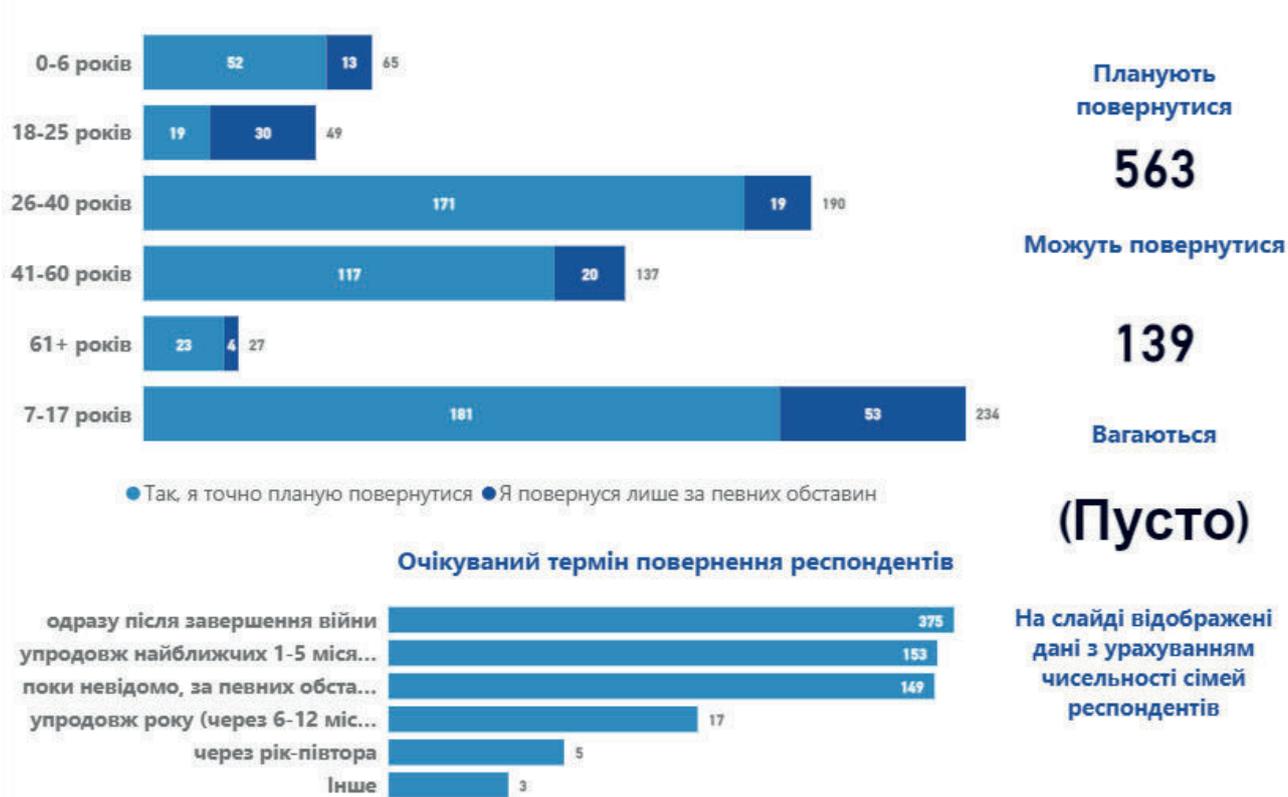

Рис. 3. Плани щодо повернення мешканців і мешканок, які виїхали з громади

Джерело: інфографіка <https://ces.org.ua/dashboards/>

Таким чином, за оптимістичним сценарієм прогноз чисельності населення може становити близько 80% від довоєнного рівня, за песимістичним - 60%.

Чорнобаївська громада має незначну і несталу кількість внутрішньо переміщених осіб, що переїхали з інших громад чи регіонів..

1.3. Місцева економіка і зайнятість

Місцева економіка має переважно сільськогосподарську спеціалізацію. Основні напрямки - рослинництво (вирощування зернових) та овочівництво (вирощування овочів на поливних землях). Станом на початок 2022 року у громаді працювали 21 агропромислове формування: 1 колективне сільгосп підприємство, 2 приватні підприємства та 18 фермерських господарств.

Промисловість представлена ТОВ "Полімер Лак", єдиний завод в Україні з виробництва акрилових і силіконових герметиків ТМ «LACRYL».

Серед найбільших роботодавців - бюджетні установи, ТОВ "Полімер Лак", агропромислові підприємства, ТОВ "АТБ-маркет". На січень 2022 року, за даними податкової інспекції, у громаді налічувалось 2089 застрахованих осіб та 300 ФОП.

Розташування території громади вздовж автошляху М-14 (Е-58) та приміський статус Чорнобаївки обумовлює високу активність мікро- і малого бізнесу, переважно у сферах торгівлі та послуг. У передвоєнні часи було зареєстровано 98 магазинів, 2 ринки, 2 готелі та 19 закладів харчування.

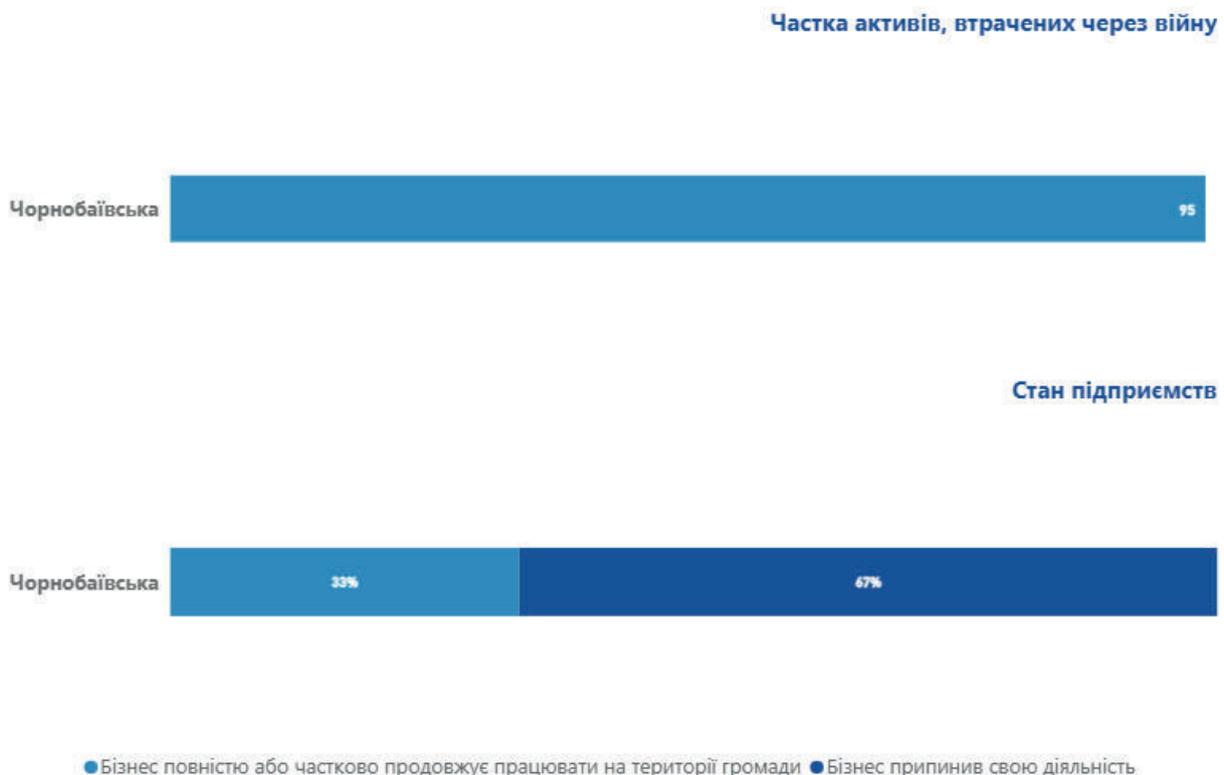
Іншою характерною ознакою місцевого підприємництва є активна торгівля сільськогосподарською продукцією вздовж автодороги Миколаїв-Херсон. Ймовірно, що суттєва частина цієї діяльності знаходиться в тіні.

Потенціал для економічного відновлення може бути реалізований у створенні нових підприємств у приміській зоні та поряд з логістичними шляхами за рахунок залучення інвестицій, а також через розвиток високоефективного сільського господарства, створення різних за профілем сільськогосподарських кооперативів.

Падіння місцевої економіки через вплив воєнного стану обумовлене кількома факторами:

- суттєве зменшення споживання через відтік населення,
- руйнування виробничої та інженерної інфраструктури,
- пошкоджена та викрадена сільськогосподарська та інша техніка,
- екологічні проблеми, пов'язані з замінуванням земель, забрудненням ґрунтових вод,
- відтік працівників і працівниць тощо.

За результатами опитування місцевих підприємців і підприємниць, війна спричинила втрату 95% активів, припинення діяльності 2/3 бізнесів, майже десятикратне зменшення кількості працівників і працівниць, рис. 4.

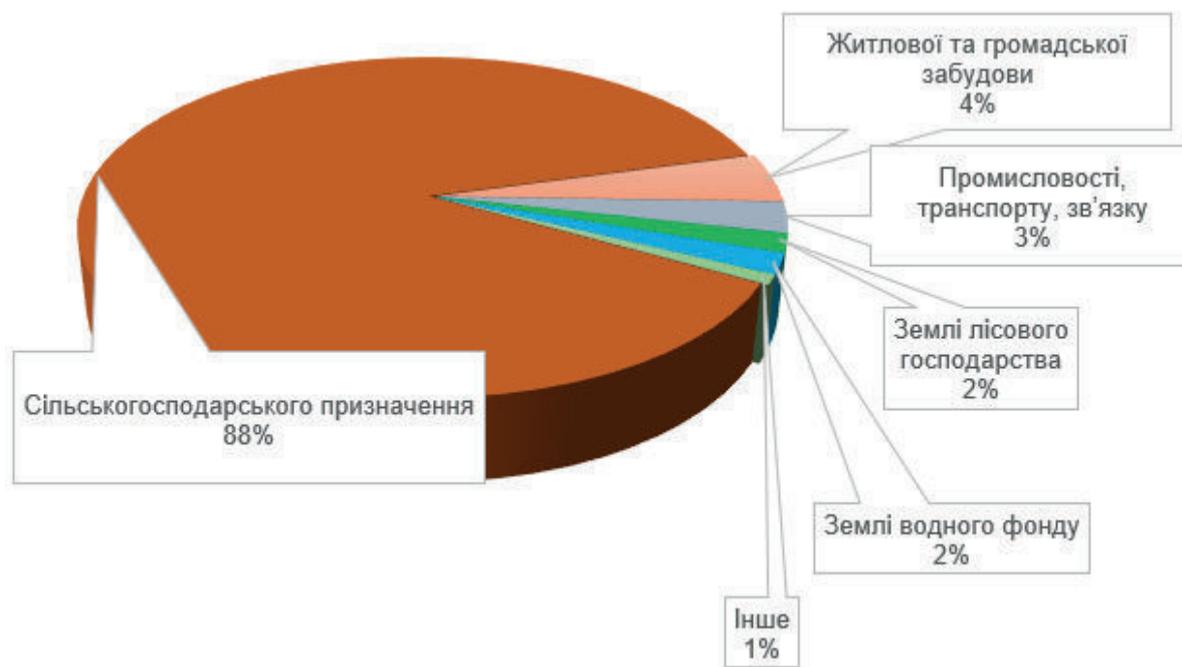

Рис. 4. Втрати бізнесу через війну
Джерело: інфографіка <https://ces.org.ua/dashboards/>

Водночас, очікування на майбутнє виглядають доволі оптимістично - подвоєння кількості працюючих протягом року та відновлення до 70% від довоєнного стану після припинення війни.

1.4. Природно-ресурсний потенціал

Загальна площа території громади становить 24 195,6 га. Структура земельного фонду наведена на рис. 5.

Рис. 5. Структура земельного фонду Чернобаївської громади
Джерело: Чернобаївська сільська рада

Ліси та водні ресурси займають незначну частину території.

Землі сільськогосподарського призначення - 21 230,2 га, майже 88%. Ґрунти переважно темно-каштанові залишково-солонцюваті, характерні для причорноморських степів. Для отримання високих врожаїв сільськогосподарських культур ці ґрунти потребують додаткового зволоження. Розвіданих родовищ корисних копалин немає.

Інвентаризація земель проведена частково, краще - стосовно с. Чернобаївка та прилеглої території. Потребує завершення та актуалізації.

З понад 15 тис. га ріллі 4339 га сільськогосподарських земель були зареєстровані як зрошувальні. У 2021 році орієнтовно 30% з них використовували зрошення. Внаслідок бойових дій практично всі канали, дамби та переважна частина мереж поливу мають руйнування і пошкодження. Задля повноцінного використання сільськогосподарського потенціалу необхідно передбачити відновлення та розвиток зрошувальних мереж.

Екологічна ситуація у громаді у довоєнний час була задовільною, краще - в Чернобаївці, гірше - у старостинських округах. Вивезення твердих побутових відходів здійснювали комунальні підприємства. Сортування (відбір пластику) мало поодинокий характер за рахунок ініціативи мешканців і мешканок.

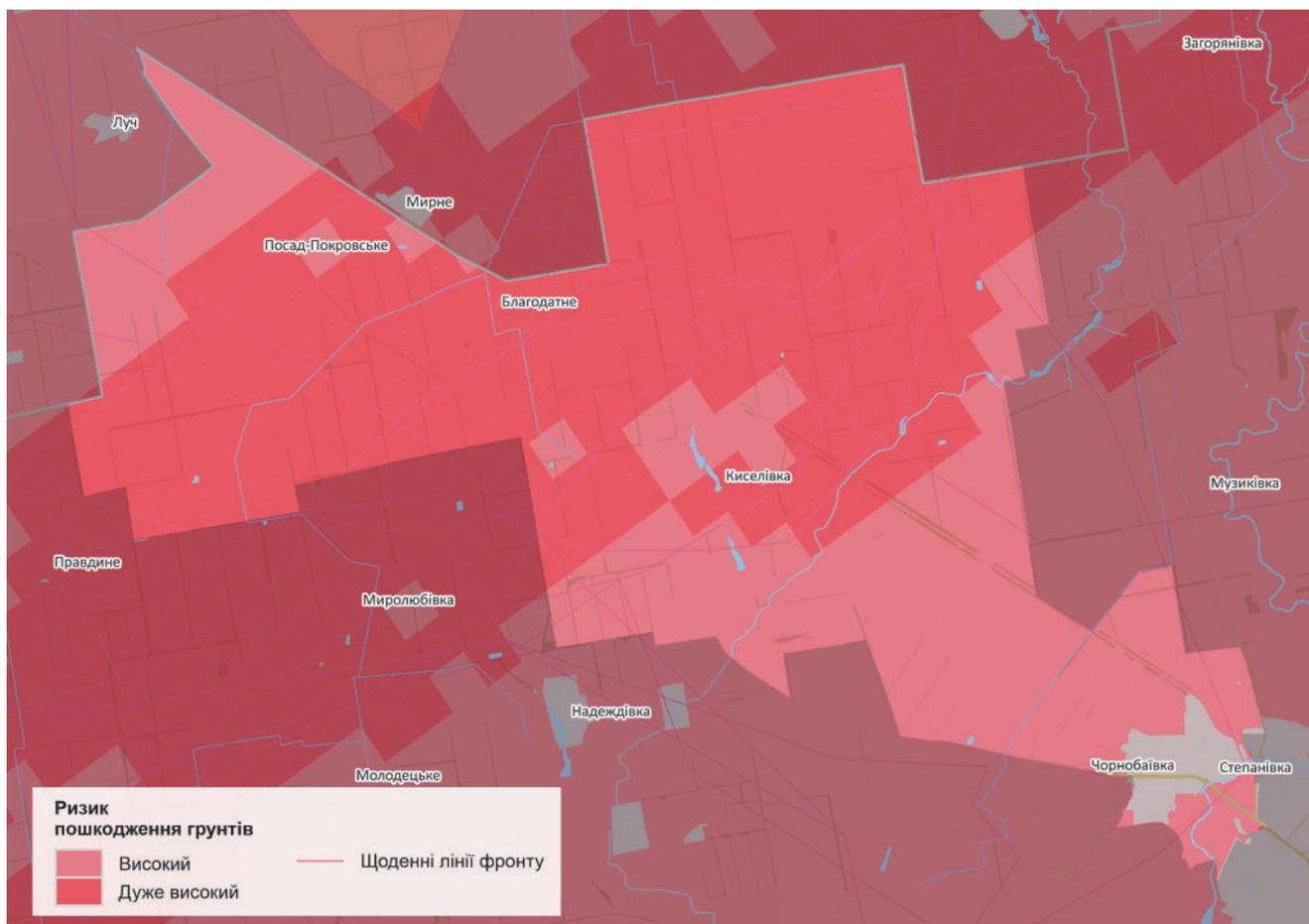
Розпочалась діяльність з будівництва сортувальної станції - підготовлена документація та виділена земельна ділянка.

Суттєвим досягненням місцевих активістів та активісток стала справжня заборона на спалювання листя і рослинних залишків. Головний чинник - свідомість мешканців і мешканок та ефективність роботи інспектора з благоустрою.

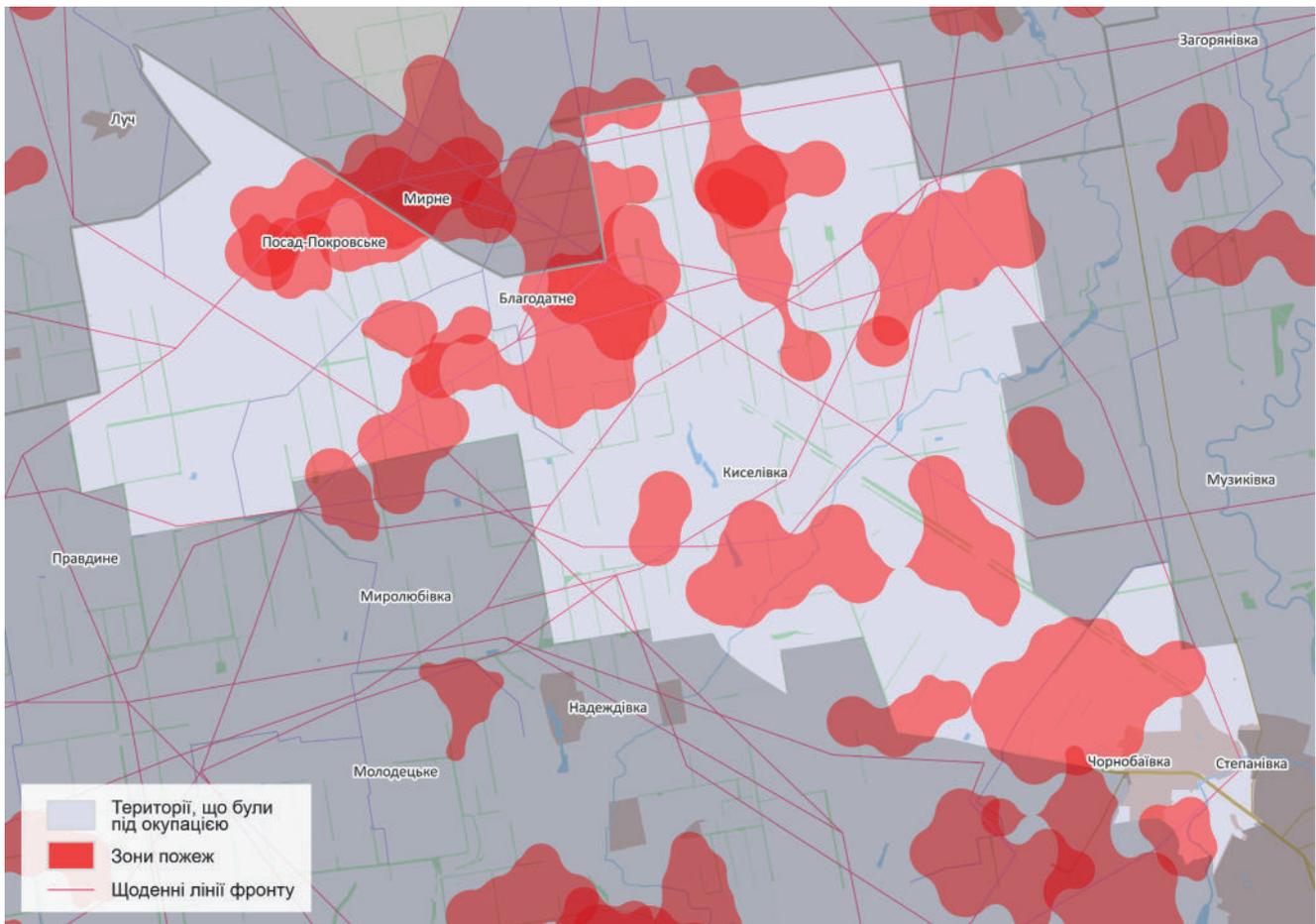
Вплив бойових дій/окупації на довкілля

Військова агресія призвела до цілого ряду небезпечних впливів на всі складові довкілля - атмосферне повітря, ґрунти і ландшафти, поверхневі і підземні води, рослинність, тваринний світ.

Внаслідок активних тривалих бойових дій та окупації, вся територія громади потребує обстеження щодо наявності мін та інших вибухонебезпечних предметів. За даними Сервісу протимінної діяльності ДСНС (<https://mine.dsns.gov.ua/>), вся територія Чорнобаївської громади вважається забрудненою та потенційно небезпечною, потребує обстеження та розмінування. Внаслідок проведення військових маневрів, будівництва фортифікаційних споруд, вибухів та згоряння боєприпасів, відбувалось порушення поверхневого шару ґрунтів та ландшафтів. Найбільшу небезпеку становлять береги водойм, лісопосадки, меншою мірою - територія населених пунктів. На рис. 6 наведено оцінку ризиків пошкодження та забруднення ґрунтів внаслідок бойових дій. Велика площа потенційно замінованих територій у громаді не дає можливості швидко оцінити збитки.

Рис. 6. - Оцінка ризиків пошкодження та забруднення ґрунтів внаслідок бойових дій
Джерело: <https://ecodozor.org/>, <https://kse.ua/ua>

Рис. 7. - Оцінка площі пожеж на території громади
Джерело: <https://ecodozor.org/>

Також військові дії ускладнили поводження з твердими побутовими відходами, особливо в с. Посад-Покровське, де найбільші руйнування будинків і споруд. До традиційного побутового сміття додалися залишки військової техніки, будівель, споруд та елементів інфраструктури, утилізація яких вимагає додаткових потужностей і неможлива без попереднього розмінування території та очищення її від боєприпасів.

Наразі важко оцінити об'єм утворених внаслідок військових дій відходів. Чернобаївська сільська військова адміністрація визначила місця для складування залишків будівельних матеріалів. Вивезення здійснюється силами власників і власниць або комунальних підприємств. У зв'язку з відсутністю відповідного обладнання, переробка чи утилізації цих відходів наразі не здійснюється. На території громади зафіксовано значні осередки трав'яних пожеж, пов'язаних з бойовими діями, тому вплив військових дій на стан атмосферного повітря та зміну клімату можна оцінити як значний (рис. 7).

Початок війни практично паралізував багато аспектів природоохоронної діяльності: на частині територій не здійснюється моніторинг довкілля, не надаються екосистемні послуги та не реалізуються заходи з покращенню стану довкілля, зменшенню викидів парникових газів та адаптації до зміни клімату.

1.5. Бюджет та активи громади

Доходи місцевого бюджету у передвоєнний 2021 рік, без урахування офіційних трансфертів становили 71,2 млн. грн, структура наведена на рис. 8. Звертає на себе увагу суттєва частка ПДФО (59%).

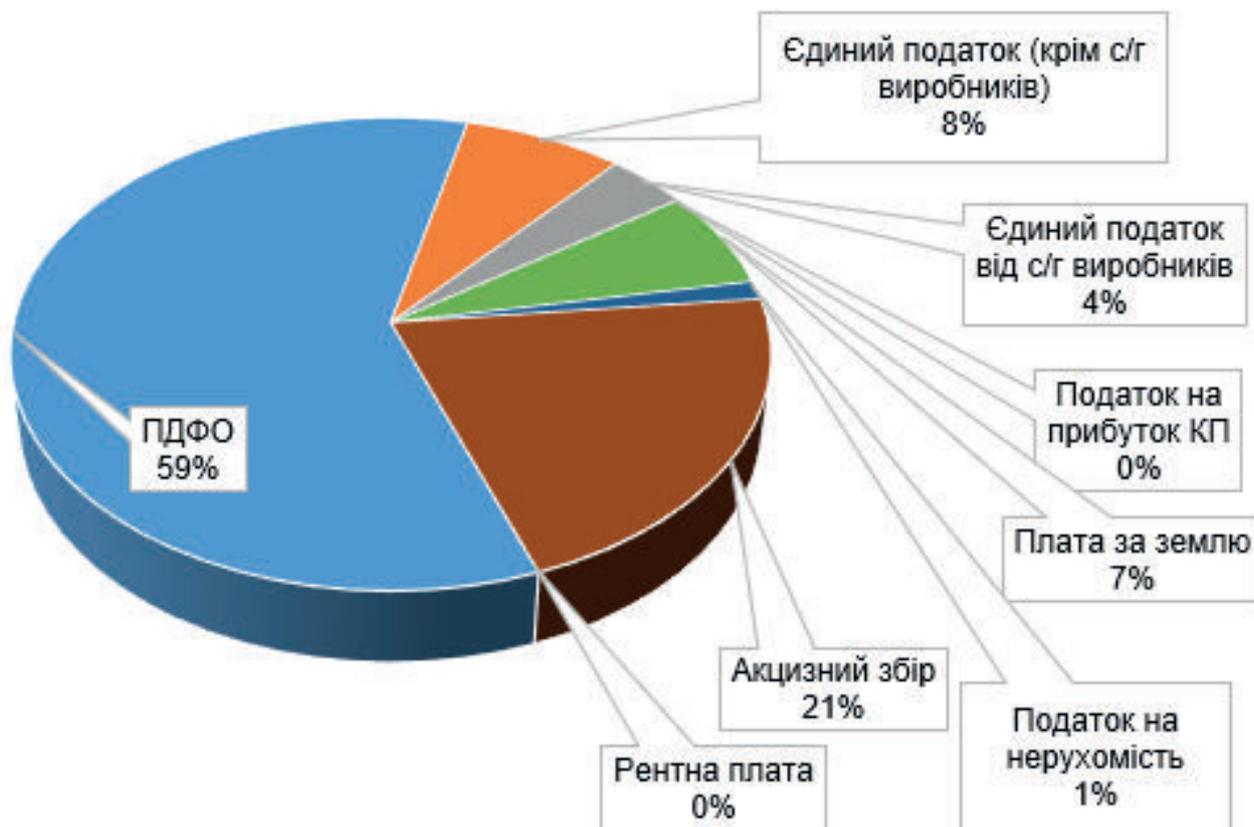

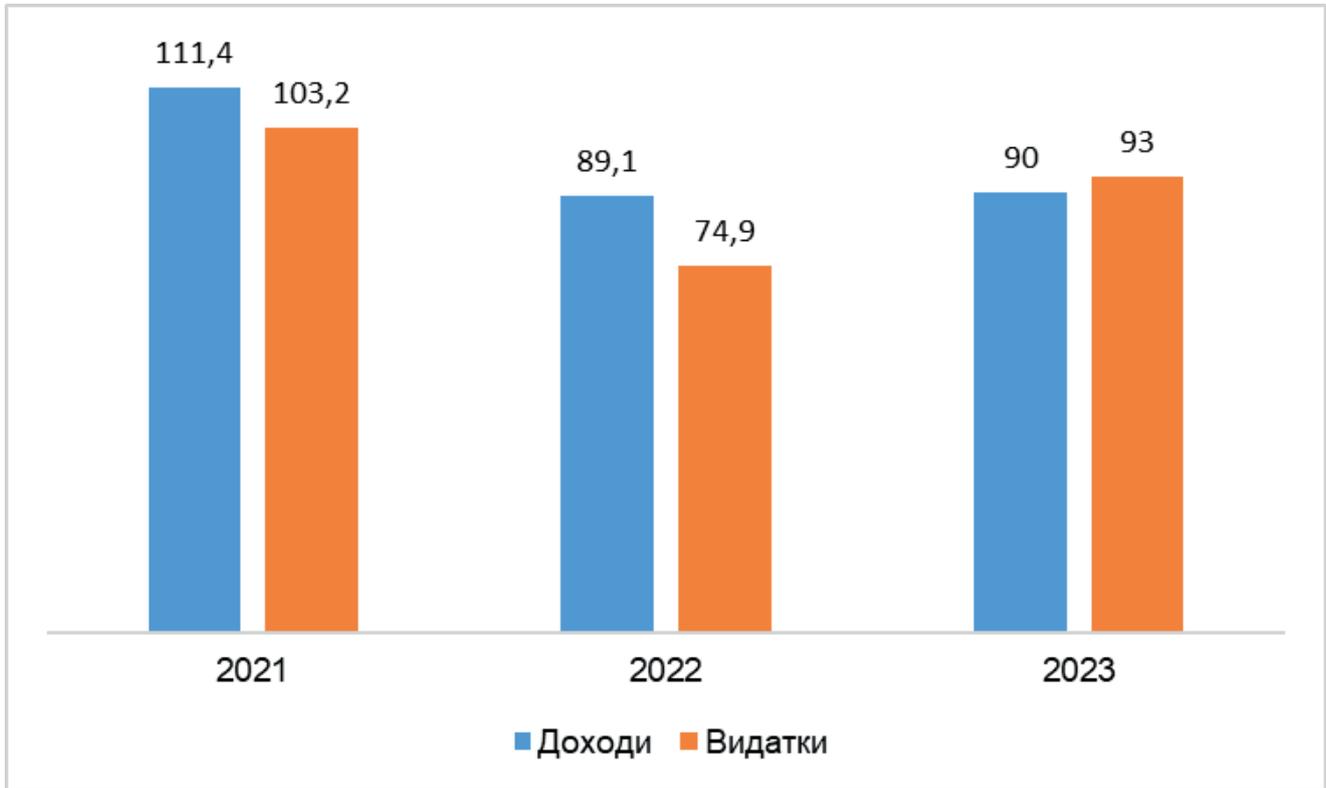
Рис. 8. Структура дохідної частини місцевого бюджету Чернобаївської ТГ

Джерело: <https://openbudget.gov.ua/>

Найбільшими платниками податків (без урахування сектору оборони) є бюджетні установи, ТОВ "Полімер Лак" та ТОВ "АТБ маркет". Внесок сільськогосподарських підприємств незначний.

Ймовірними ресурсами збільшення власних надходжень є краще адміністрування земельних платежів, податків на нерухомість, якісніше управління комунальними підприємствами та майном. Видатки місцевого бюджету за 2021 рік були виконані у розмірі 103,2 млн. грн. При цьому, витрати на освіту становили 66%, на утримання апарату - 23,8%, що є близьким до середньо обласного показника.

Позв'язане з воєнним станом падіння було більш суттєвим у 2022 році і заплановано з обережним оптимізмом у 2023-му, рис. 9.

Рис. 9. Вплив воєнного стану на бюджет Чорнобаївської громади, млн. грн.
Джерело: <https://openbudget.gov.ua/>

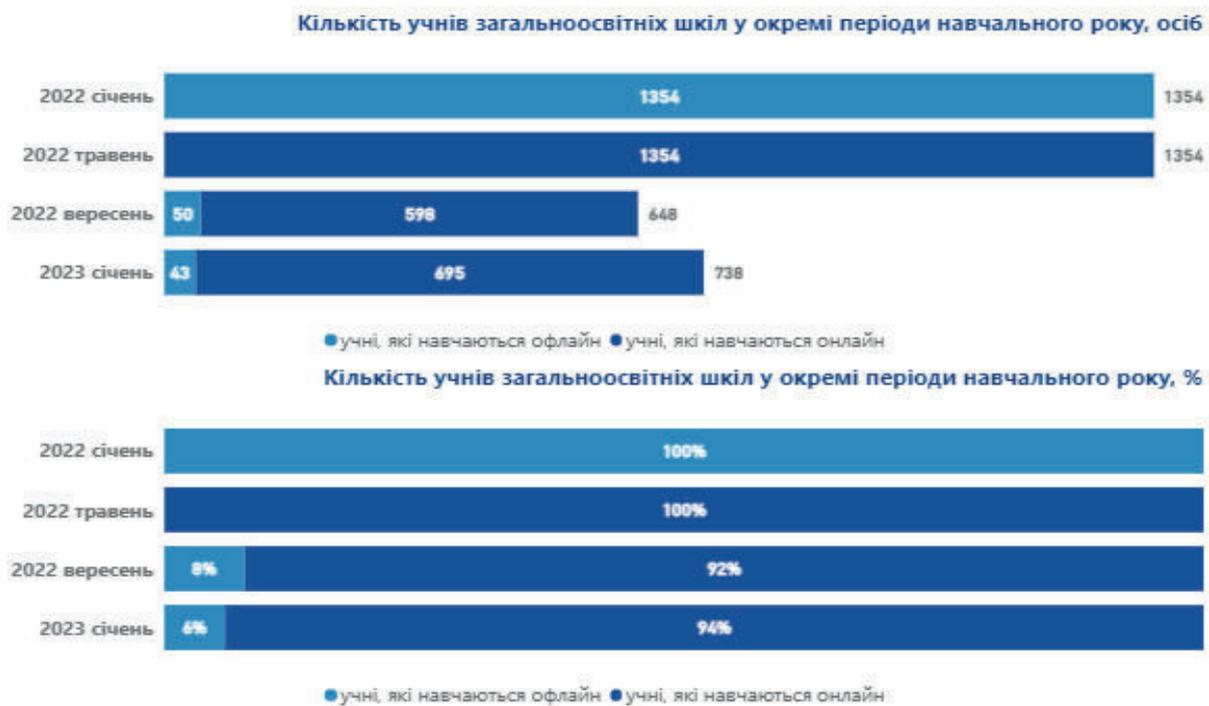
Профільні послуги населенню громади надають 4 комунальні підприємства - у центрі громади та старостинських округів. Внаслідок війни втрачено частину спеціалізованої техніки, зруйновані службові приміщення та внутрішні мережі. Найбільше постраждали підприємства у селах Посад-Покровське та Благодатне.

У 2021 році Чорнобаївська сільська рада ухвалила рішення про розробку Комплексного плану розвитку території громади. Очевидно, що вплив воєнних дій потребує його коригування. Актуальний генеральний план має с. Чорнобаївка. Розроблені, але незатверджені генеральні плани мають селище Копані та села Киселівка і Барвінок. Решта населених пунктів містобудівною документацією не забезпечені.

1.6. Гуманітарна сфера

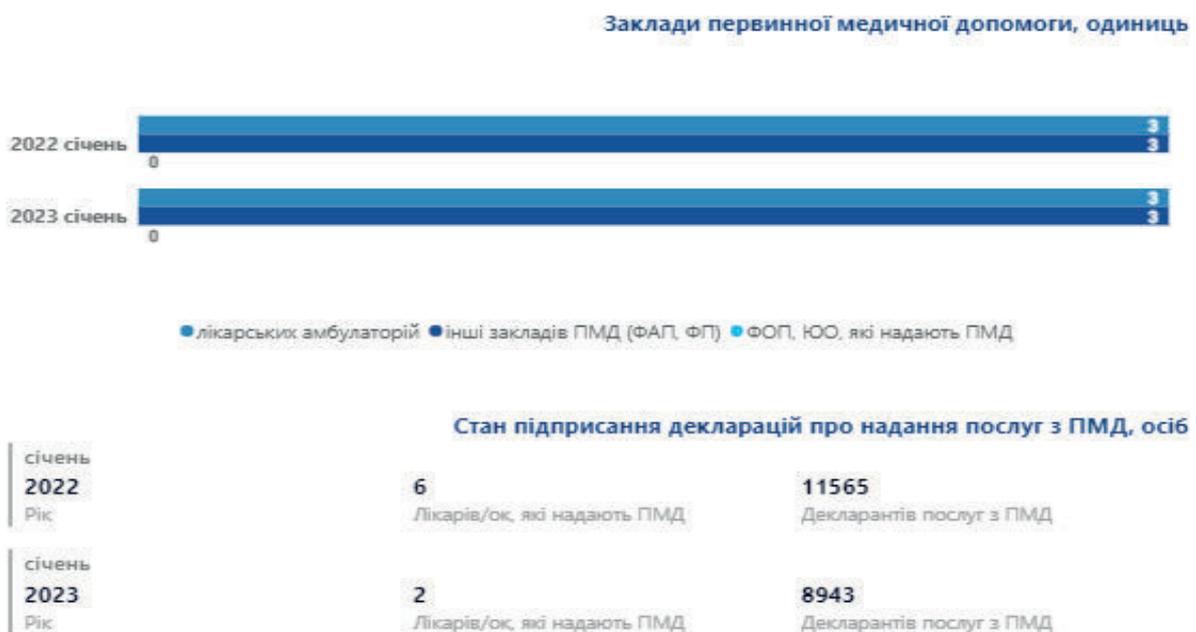
5 закладів дошкільної освіти Чорнобаївської громади мали довоєнну проектну потужність 724 місця, де виховувались 476 дітей. Наразі проектна потужність оцінюється у 579 місць, заклади не працюють з міркувань безпеки.

Проектна потужність 4 закладів загальної середньої освіти станом на початок 2022 року була 1890 місць, навчалось 1354 учениці та учні. У січні 2023 року у школах громади навчались 738 учениць та учнів, переважна більшість - 695 - дистанційно, рис. 10. Також у громаді знаходиться Чорнобаївська санаторна загальноосвітня школа-інтернат, підпорядкована Херсонській обласній раді. Професійної освіти немає.

Рис. 10. Кількість учнів загальноосвітніх шкіл Чорнобаївської громади в окремі періоди навчального року
Джерело: інфографіка <https://ces.org.ua/dashboards/>

Послуги первинної медицини надаються у трьох амбулаторіях та трьох фельдшерських пунктах. Зазначені заклади на засадах міжмуниципальної співпраці передані в управління КНП "Білозерський ЦПМСД". На початок 2023 року у громаді залишилось 2 з 6 сімейних лікарів/лікарок. Зафіксовано також суттєве зниження кількості осіб, які уклали декларації про надання ПМД з закладами ПМД, розташованими у громаді - 8943 у порівнянні з 11565 у довоєнний період, рис. 11.

Рис. 11. Стан діяльності закладів первинної медичної допомоги
Джерело: інфографіка <https://ces.org.ua/dashboards/>

Варто відзначити про суттєве зростання смертності - з 221 особи в 2020 році до 315 осіб у 2022 році. Найвагоміші причини зростання - від зовнішніх причин (+38 осіб), від хвороб органів дихання (+30 осіб), від хвороб системи кровообігу (+23 особи).

Чорнобаївська громада має доволі розгалужену мережу закладів культури і спорту - 6 будинків культури, 4 бібліотеки та музична школа, а також 38 спортивних об'єктів - спортивні зали, футбольні поля, гімнастичні майданчики та ін. З урахуванням безпекової ситуації та відтоку мешканців і мешканок, їхня діяльність практично призупинена. Водночас, переважна частина цих закладів і об'єктів потребують модернізації, наповнення новим змістом та забезпечення сучасним обладнанням.

Послуги соціального захисту та соціального обслуговування мешканцям і мешканкам Чорнобаївської громади надають посадовиці Служби у справах дітей апарату сільської ради та працівники і працівниці комунального Центру надання соціальних послуг. Налагоджена комплексна робота у довоєнний час зазнала суттєвих змін через вплив бойових дій, зокрема після деокупації.

Найбільш вразливими є наступні категорії мешканців:

- багатодітні сім'ї,
- особи з інвалідністю,
- особи похилого віку,
- жителі і жительки віддалених сіл/поселень у громаді.

Багатодітні сім'ї. Станом на березень 2023 року у населених пунктах громади проживають 44 багатодітні сім'ї. Головною проблемою, яка їх хвилює, є відсутність належних умов для дозвілля та відпочинку дітей, зайнятості у вільний час. Проблема існувала й до війни, але ще більш загострилась після деокупації через обмеження, пов'язані з замінованими територіями, дистанційним навчанням, загрозами обстрілів, руйнуваннями тощо. Бажаними шляхами вирішення цієї проблеми є створення спеціальних місць дозвілля, розвиваючих центрів для дітей. Наприклад, при закладах культури.

Особи з інвалідністю. На початку 2022 року ця категорія мешканців і мешканок Чорнобаївської громади налічувала майже 900 осіб. За орієнтовними оцінками, значна частина виїхала з громади, особливо після деокупації, процес триває і ситуація є динамічною. Ймовірно, що у громаді залишається менше третини від довоєнної чисельності представників і представниць цієї групи. Головною проблемою на сьогодні є забезпечення базових потреб для малорухомих осіб цієї категорії. Додаткові труднощі мають соціальні працівники і працівниці через загрози обстрілів, значно скорочується мобільність і частота відвідування. Покращення ситуації можливе, на жаль, лише коли такі загрози зникнуть. Іншим шляхом є евакуація до більш безпечних місць перебування.

Особи похилого віку. Станом на березень 2023 року у населених пунктах громади проживає 2497 мешканців і мешканок віком 65 і старше років. Головною проблемою вважається відсутність належного догляду та спілкування. Це стосується, перш за все, літніх людей, які мали догляд від членів своєї сім'ї, багато яких у воєнний час виїхали. Це позбавило осіб похилого віку отримання необхідного догляду, спілкування. Адже соціальні працівники обслуговують лише одиноких громадян і громадянок. Вирішенням питання може бути розширення можливостей Центру надання соціальних послуг.

Мешканці і мешканки віддалених сіл, станом на березень 2023 року складають чисельність 218 осіб. Їхня головна проблема - обмеженість у доступі до соціальної інфраструктури. У селах через малу кількість мешканців і мешканок відсутні дитсадки, школи, заклади культури, медицини, магазини, пошта та ін. Створювати та утримувати заклади економічно недоцільно. Для навчання забезпечено підвезення школярів і школярок до шкіл у інших населених пунктах. Інші послуги отримати складніше. Вирішенням питання може бути організація регулярного доступного маршрутного сполучення. Звідси виникає ще одна проблема - ремонт доріг.

Варто також підкреслити, що поряд з іншими мешканцями і мешканками Чорнобаївської громади, представники і представниці всіх вразливих категорій більшою або меншою мірою постраждали через зруйноване або пошкоджене житло. Очевидно, що вирішення цієї проблеми не є простим і швидким, але має враховувати особливі потреби згаданих груп мешканців і мешканок.

Довоєнний період мав ознаки поступової діджиталізації громади. Працював ЦНАП, частина послуг надавалась онлайн. Стратостати мали віддалені робочі місця. Технічне забезпечення було на високому рівні. Наразі триває процес відновлення пошкоджень мереж та втрачених технічних засобів.

Водночас, низька комп'ютерна грамотність мешканців і мешканок часто стає на заваді запровадження зручних інноваційних рішень. Навчальні заходи з покращення комп'ютерної грамотності були б доцільними і бажаними.

1.7. Ключові висновки по розділу.

Розташування території Чорнобаївської громади поряд з містом Херсон та вздовж автошляху М-14 (Е-58) має позитивний вплив на розвиток місцевої економіки.

Інтенсивні та тривалі бойові дії та окупація спричинили суттєвий відтік населення та багато руйнувань. Значна частина території громади становить небезпеку через можливі мінування та забруднення вибухонебезпечними предметами.

Відтік мешканців і мешканок становить майже 2/3 від довоєнної чисельності. Водночас, позитивна демографічна тенденція попередніх років та оптимістична налаштованість опитаних чорнобаївських переселенців і переселенок дають підстави прогнозувати післявоєнне повернення переважної більшості тих, хто виїхав з громади.

Багаторазові успішні удари Збройних Сил України по позиціях ворога на місцевому аеродромі мали феноменальний інформаційний ефект. Чорнобаївка отримала пізнаваність і це має бути використано при залученні додаткових ресурсів для відновлення і розвитку громади.

Стан безпеки мешканців і мешканок все ще знаходиться під впливом близьких бойових дій.

Результати опитування місцевих підприємців і підприємців окреслюють доволі оптимістичне майбутнє - подвоєння кількості працюючих протягом року та відновлення виробництва/продажів до 70% від довоєнного стану, але після припинення війни.

Місцевий економічний розвиток мав переважно агропромислову орієнтацію з супутньою торгівлею, базувався на земельних ресурсах, доступності до поливу та ринків збуту. Передумовою відновлення є розмінування території та ремонт пошкоджених мереж.

Бойові дії та окупація території громади суттєво погіршили екологічну ситуацію, вся територія вважається потенційно небезпечною і потребує обстеження.

Відтік населення та зниження економічної активності спричинили зменшення фінансових ресурсів громади. При цьому, вирішення критичних проблем, відновлення і розвитку потребуватимуть значно більших ресурсів.

Заклади освіти і медицини працюють під впливом поточної безпекової ситуації та з урахуванням суттєвого зменшення кількості мешканців і мешканок.

Соціальний захист та соціальне обслуговування спрямовані на підтримку вразливих категорій мешканців і мешканок.

РОЗДІЛ ІІ.

Обсяги руйнувань та пошкоджень на території громади

2.1. Житлові об'єкти

Станом на початок 2022 року в усіх населених пунктах Чорнобаївської громади було 5959 домогосподарств. Внаслідок бойових дій та окупації 1703 житлових будинки зазнали ушкоджень та руйнувань різного ступеню, від 30 до 100%. Залежно від населеного пункту, потребують повної перебудови або знесення від четвертої частини до половини з усіх пошкоджених будинків. Більш детальне визначення обсягу ушкоджень та руйнувань житлових об'єктів наразі провести складно через неможливість здійснити їхнє повноцінне обстеження без присутності власників. Станом на 11 березня 2023 року складено лише 395 актів комісійного обстеження.

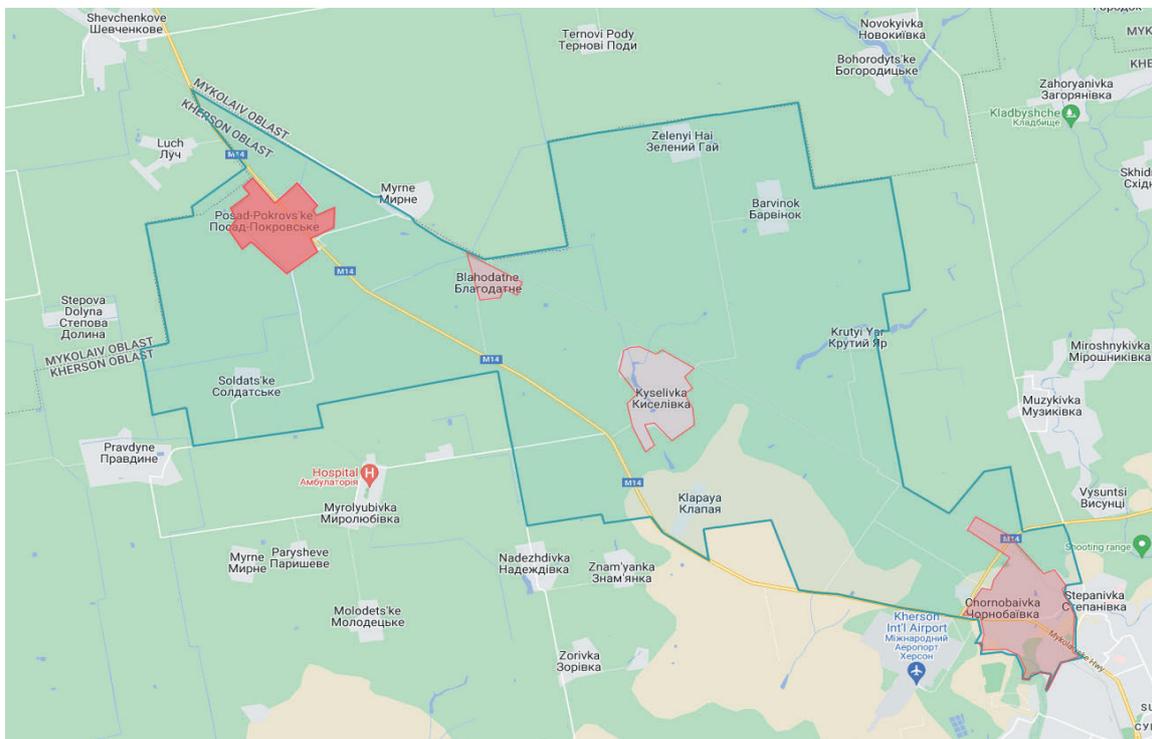
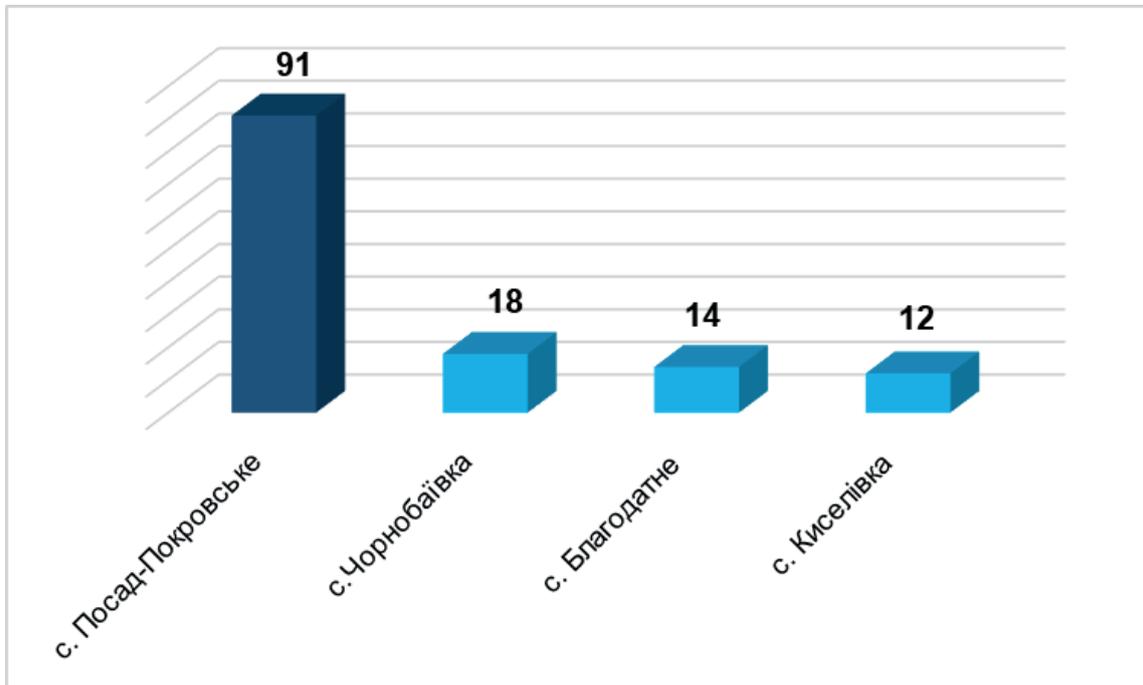

Рис. 12. Пошкоджений будинок у с. Киселівка.
Джерело: Чорнобаївська сільська рада

Найбільше постраждало село Посад-Покровське - зруйновано чи пошкоджено 940 будинків із загальної кількості 1029, в яких проживало 2163 особи. Село не було окуповане, але постійно перебувало під обстрілами в «сірій зоні», звільнено ЗСУ 10 листопада 2022 року. Село знищено на 90%, зруйновані майже всі житлові будинки та адміністративні будівлі. 9% житлових будинків підлягають відновленню. Лише 10 житлових будинків придатні для проживання.

Станом на початок березня, повернулось майже 300 мешканців і мешканок Посад-Покровського, процес триває. Зусиллями влади облаштовуються місця тимчасового проживання, завезено понад 300 вагончиків.

Інші населені пункти мають менші пошкодження та руйнування житла. Постраждали лише "великі" села - адміністративний центр громади та центри старостинських округів, малі села майже не постраждали, рис. 13.

Рис. 13. Обсяги пошкоджень житлових будинків, у % і на мапі (червоним кольором позначені населені пункти, у яких є руйнування житлових будинків)

Джерело: Чорнобаївська сільська рада

Ключовою потребою є експертне обстеження зруйнованих і пошкоджених об'єктів, а також визначення обсягів фінансування (відшкодування) будівництва чи відновлення житла для тих мешканців і мешканок, що проживають у громаді.

Деякі власники і власниці пошкоджених будинків намагаються самостійно відновлювати пошкоджене майно.

Серед проблемних питань:

- облаштування місць для тимчасового проживання мешканців і мешканок, які втратили житло;
- труднощі придбання будівельних матеріалів та залучення спеціалізованих ремонтних бригад.

2.2. Об'єкти критичної інфраструктури

За попередньою оцінкою, мережі водопостачання, газо-/електропостачання та зв'язку, що забезпечують населення Чорнобаївської громади, постраждали не критично. Детальніша інформація буде можлива після повноцінних обстежень та прийнятної безпекової ситуації.

Процес відновлення електропостачання триває і здійснюється енергопостачальними компаніями. Станом на 10 березня 2023 року у більшості населених пунктів відновлено електро, водо та газопостачання.

Критичною залишаються ситуація у с. Посад-Покровське, де відсутні електропостачання та газопостачання через суттєві пошкодження мереж. Налагоджено тимчасове централізоване водопостачання з живленням від генератора.

2.3. Транспортна інфраструктура

Бойові дії та окупація території Чорнобаївської громади спричинили руйнування, які значно погіршили стан усіх автодоріг. Суттєвих пошкоджень зазнали 47,7 км доріг Чорнобаївської громади.

Водночас, більшість мешканців і мешканок мають задовільну транспортну доступність. Перше за все, завдяки тому, що територію громади перетинає автодорога державного значення М-14, яка має задовільний стан. Сполучення більшості населених пунктів з центром громади та обласним центром здійснюється з використанням цієї автодороги і невеликими (до 3 км) відгалуженнями. Тимчасові труднощі існують через зруйнований міст біля с. Клапая, влаштовано об'їзд.

Транспортна доступність віддалених сіл (Солдатське, Барвінок, Зелений Гай, Крутий Яр) гірша, але знаходиться в межах 25-50 хв проїзду легковим автомобілем до центру громади. Стан доріг до цих населених пунктів незадовільний, потребує ремонту, рис. 14.

Всі під'їзні шляхи до населених пунктів громади вважаються безпечними. Налагоджено щоденне маршрутне перевезення пасажирів і пасажирок до м. Херсон від сіл Чорнобаївка та Киселівка.

Подібно до ситуації з житловими об'єктами, найбільш критично постраждала соціальна інфраструктура та об'єкти громадського призначення у селі Посад-Покровське. На території села є 1 загальноосвітній заклад та 1 заклад дошкільної освіти, будинок культури. Учні, учениці та вихованці заклади не відвідують. Приміщення повністю зруйновані. Будівля амбулаторії пошкоджена, медична допомога надається в іншому приміщенні.

Рис. 16. Зруйнований Будинок культури с. Посад-Покровське.
Джерело: Чорнобаївська сільська рада

Незначні пошкодження об'єктів соціальної інфраструктури відзначені у селах Чорнобаївка та Благодатне. У селі Киселівка пошкоджено школу, дитячий садок, амбулаторію, адміністративну будівлю старостату.

2.4. Ключові висновки по розділу

Найзначніші руйнування і пошкодження отримали житлові об'єкти, критична та соціальна інфраструктура села Посад-Покровського. При визначенні пріоритетності відновлювальних робіт необхідно врахувати завдання задоволення мінімальних життєвих потреб для мешканців і мешканок цього населеного пункту.

Значна кількість пошкоджених та зруйнованих житлових будинків у населених пунктах Чернобаївської громади потребує трудомісткого процесу обстежень та складання відповідних актів. Доцільно забезпечити пріоритетність для тих об'єктів, де присутні власники чи власниці, або наявна інформація про їх швидке повернення.

З урахуванням заявлених намірів власників і власниць пошкодженого житла повернутись до своїх населених пунктів доцільно передбачити облаштування місць тимчасового проживання принаймні для 500 сімей у ближчі місяці.

На середньострокову перспективу варто запланувати створення соціального містечка для мешканців і мешканок Чернобаївської громади, що втратили житло, а також і для інших вразливих категорій.

Пошкодження критичної інфраструктури, спричинені бойовими діями та окупацією населених пунктів Чернобаївської громади, здебільшого усунені. Більшість мешканців і мешканок мають доступ до електро, водо та газопостачання. Критичною залишається ситуація у селі Посад-Покровському.

Зруйновані та пошкоджені об'єкти соціальної інфраструктури та громадського призначення доцільно відновлювати з урахуванням прогнозованої кількості мешканців і мешканок у кожному населеному пункті. Першочерговим завданням тут виглядає пошук джерел фінансування виготовлення проектно-кошторисної документації відповідно до пріоритетів відновлення.

РОЗДІЛ III.

Пріоритетні напрями і завдання відновлення і розвитку громади

3.1. Бачення розвитку громади, пріоритетні напрями відновлення та розвитку

Бачення розвитку громади після завершення відновлення:

Чорнобаївська сільська територіальна громада – це громада, до якої повернулись дві третини мешканців і мешканок, що змушені були виїхати через війну. Ми згуртувалися, стали більш відповідальними, ми маємо стабільну позитивну демографічну динаміку.

Високоєфективне сільське господарство, зокрема на зрошувальних землях, формує місцеву економіку, забезпечує третину зайнятості і вагомо наповнює місцевий бюджет.

Соціально відповідальний малий бізнес займає нішу торгівлі сільськогосподарською продукцією та послуг. Посад-Покровський торгівельний комплекс відомий в Україні конкурентними цінами та різноманітністю південних овочів та фруктів, що задовольнить найвибагливішого покупця.

Адміністративний центр громади, легендарна Чорнобаївка, - це осередок місцевого туризму, важлива та приваблива для інвесторів частина Херсонської економічної агломерації.

Відбудовані і відремонтовані після війни населені пункти громади забезпечують комфорт та високу якість життя для своїх мешканців і мешканок. Рівень освіти та охорони здоров'я не поступається середнім показникам Херсонщини.

У центрах старостинських округів громади, Благодатному, Киселівці та Посад-Покровському, працюють сучасні офіси надання адміністративних послуг та багатофункціональні громадські центри, які надають у зручній формі широкий спектр послуг громадянам.

Яскрава ознака наших сіл – зелені прибрані вулиці, охайні будинки, комфортні паркові зони і зони для відпочинку.

Пріоритетні напрями відновлення і розвитку:

1. відновлення критичної інфраструктури;
2. відновлення інженерно-транспортної інфраструктури, об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення;
3. охорона навколишнього природного середовища, відтворення та стале використання природних ресурсів, забезпечення екобезпеки;
4. відновлення та розвиток економіки;
5. розвиток людського капіталу;
6. розбудова системи інституцій для забезпечення відновлення та розвитку.

Станом на березень 2023 року було відібрано та попередньо опрацьовано 43 проекти і заходи у всіх пріоритетних напрямках відновлення і розвитку Чорнобаївської громади.

3.2. Завдання і проекти етапу “Невідкладне реагування”

Специфікою цього етапу є відбір та реалізація проєктів і заходів, призначених для термінового реагування на гуманітарні потреби, забезпечення критично важливих функцій для збереження життя мешканців і мешканок громади. Варто зауважити, що забрудненість переважної частини території громади перешкоджає повноцінній діяльності і несе ризик для життя громадян. Фахівці ДСНС працюють у громаді і процес розмінування триває. На жаль, складно прогнозувати термін його завершення.

Після звільнення території громади від окупації у листопаді 2022 року частина критичних проблем були вирішені. Зокрема, налагоджено водопостачання та доступ до електро та газопостачання у більшості населених пунктів, розпочато процес вивезення будівельного сміття від руйнувань, відновлено постачання продуктів харчування.

Станом на березень 2023 року залишаються актуальними завдання невідкладного реагування у напрямку відновлення критичної інфраструктури. Найбільш гострою є ситуація у с Посад-Покровське. Вкрай важливим для його мешканців і мешканок є завдання документального забезпечення відновлення та будівництва житла та соціальної інфраструктури.

У таблиці 2 наведено перелік проєктів і заходів відібраних та погоджених членами Робочої групи для реалізації на етапі “Невідкладне реагування”.

№	Назва Проєкту
Напрямок 1. Відновлення критичної інфраструктури	
1	Забезпечення комунальних підприємств спеціалізованою технікою та обладнанням
2	Ремонт та відновлення пошкоджених електромереж
3	Відновлення та будівництво нових потужностей системи водопостачання та водовідведення
Напрямок 2. Відновлення інженерно-транспортної інфраструктури, об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення	
4	Комісійне обстеження та оцінка пошкоджених комунальних та приватних будівель
5	Реконструкція Киселівського ліцею як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське
6	Реконструкція Киселівського дитячого садка як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське
7	Ремонт доріг між населеними пунктами громади Чорнобаївка-Крутий Яр, Киселівка-Барвінок-Зелений Гай, Посад-Покровське-Солдатське загальною протяжністю 48 км
8	Реконструкція адміністративної будівлі у с. Посад-Покровське та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу
9	Реконструкція адміністративної будівлі у с. Киселівка та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу
10	Реконструкція амбулаторії ЗПСМ с. Посад-Покровське.
11	Поточний ремонт Киселівської амбулаторії ЗПСМ
Напрямок 3. Охорона навколишнього природного середовища, відтворення та сталє використання природних ресурсів, забезпечення екобезпеки	
12	Облаштування бомбосховищ в діючих комунальних закладах громади
Напрямок 4. Відновлення та розвиток економіки	
13	Завершення інвентаризації земель
Напрямок 5. Розвиток людського капіталу	
14	Програма психологічної підтримки мешканців і мешканок різного віку (арт-терапія)
15	«Поклик дому», онлайн події для заохочення переселенців повертатись у громаду
Напрямок 6. Розбудова системи інституцій для забезпечення відновлення та розвитку	
16	Будівництво соціального житла для забезпечення житлом повернутих біженців та забезпечення житлом нових мешканців і мешканок громади

Таблиця 2. Перелік проєктів і заходів етапу “Невідкладне реагування”

3.3. Завдання і проекти етапу “Відновлення”

Результатом реалізації проектів і заходів цього етапу має бути забезпечення надання базових послуг населенню громади. Отже, мають бути відремонтовані або побудовані усі необхідні об'єкти соціальної інфраструктури, адміністративні будівлі, налагоджене транспортне сполучення та зв'язок.

Окрім цього, етап “Відновлення” створює підґрунтя для розвитку, зокрема, що стосується розробки документів просторового розвитку та функціонування відповідних інституцій.

Заплановані Робочою групою проекти і заходи етапу “Відновлення” наведені у таблиці 3.

№	Назва Проекту
Напрямок 2. Відновлення інженерно-транспортної інфраструктури, об'єктів житлового, громадського та виробничого призначення	
17	Нове будівництво «Посад-Покровська гімназія з дошкільним відділенням»
18	Поточний ремонт Благодатнівського ліцею
19	Поточний ремонт Благодатнівського ясла-садка
20	Створення мережі з 4 існуючих закладів культури шляхом реконструкції і реорганізації в сучасні поліфункціональні громадські центри
21	Поточний ремонт Чорнобаївської музичної школи із забезпеченням музичними інструментами та оргтехнікою
22	Ремонт вулиць у населених пунктах громади
Напрямок 3. Відновлення та розвиток економіки	
23	Розробка комплексного плану розвитку території громади
Напрямок 5. Розвиток людського капіталу	
24	Програма соціально-економічної та психологічної інтеграції учасників, ветеранів російсько-української війни та їх сімей в громаді
Напрямок 6. Розбудова системи інституцій для забезпечення відновлення та розвитку	
25	Забезпечення сучасним обладнанням ЦНАП

3.4. Завдання і проекти етапу "Розвиток"

Етап "Розвиток" присвячений нарощенню соціально-економічного потенціалу. Перш за все, проекти і заходи цього етапу покликані розвивати місцеву економіку - створювати умови для збільшення зайнятості, залучення інвестицій, збільшення надходжень до місцевого бюджету.

Поряд з цим постає завдання комфорту та якості життя мешканців і мешканок Чернобаївської громади - створення сучасної спортивної інфраструктури, системи цивільного захисту населення, облаштування достатньої кількості місць відпочинку і дозвілля, вирішення питань соціальної інтеграції та комунікації.

Визначені для етапу "Розвиток" проекти і заходи наведені у таблиці 4.

№	Назва Проекту
Напрямок 3. Охорона навколишнього природного середовища, відтворення та стале використання природних ресурсів, забезпечення екобезпеки	
26	Будівництво дитячих та спортивних майданчиків у селах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське з облаштуванням паркових зон
27	Створення сучасної системи цивільного захисту населення (вуличне освітлення, система відеоспостереження, обладнання простору для отримання навиків безпеки)
28	Впровадження системи роздільного збирання ТПВ
29	Відновлення та облаштування прибережної території с. Чернобаївка протяжністю 1,1 км
30	Розширення та облаштування берегової зони і ставків в с. Киселівка
Напрямок 4. Відновлення та розвиток економіки	
31	Впровадження навчальних програм з підприємництва для старшокласників
32	Розробка/актуалізація генеральних планів населених пунктів
33	Підготовка земельних ділянок для створення нових підприємств (виробництво, логістика)
34	Підведення інженерної інфраструктури до території комплексу «Болгарське село»
35	Створення туристичних локацій на туристичному маршруті «Легендарна Чернобаївка»
36	Створення Комунального підприємства «Торгівельний комплекс у с. Посад-Покровському»
Напрямок 5. Розвиток людського капіталу	
37	Створення скейт-парку на території с. Чернобаївка (висохлий ставок)
38	Програма соціальної інтеграції людей похилого віку
39	Створення сучасного громадського центру у с. Посад-Покровське (на базі нового будівництва)
40	Впровадження Програми соціальної інтеграції молоді (Молодіжний центр та молодіжні простори на базі 4 громадських центрів)
41	Реконструкція спортивних об'єктів у населених пунктах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське, Чернобаївка
42	Створення власної мережі інформаційного забезпечення
Напрямок 6. Розбудова системи інституцій для забезпечення відновлення та розвитку	
43	Створення Молодіжної ради при начальнику СВА

РОЗДІЛ IV.

Прогнозована потреба та можливі джерела фінансування

Обсяги фінансування, потрібного для відновлення інфраструктури та об'єктів Чорнобаївської громади, неспівставні з можливостями місцевого бюджету. Очевидно, що значні сподівання покладаються на фінансування ключових проєктів з державного бюджету України, який, у свою чергу, отримуватиме допомогу від міжнародних партнерів.

Орієнтовна оцінка потреби фінансування по кожному проєкту/заходу та ймовірні джерела залучення коштів наведені у таблиці 5 (млн. грн).

№	Назва Проєкту	Місц. бюджет	Обл. бюджет	Держ. бюджет	Міжн. допомога
1	Забезпечення комунальних підприємств спеціалізованою технікою та обладнанням				50
2	Ремонт та відновлення пошкоджених електромереж		1	3,5	
3	Відновлення та будівництво нових потужностей системи водопостачання та водовідведення				
	▪ свердловина, водогони	2	8	30	
	▪ каналізація	1	6	20	
4	Комісійне обстеження та оцінка пошкоджених комунальних та приватних будівель	0	3		
5	Реконструкція Киселівського ліцею як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське	1	5	14	
6	Реконструкція Киселівського дитячого садка як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське				10
7	Ремонт доріг між населеними пунктами громади Чорнобаївка-Крутий Яр, Киселівка-Барвінок-Зелений Гай, Посад-Покровське-Солдатське загальною протяжністю 48 км	2,5	7,5	235	
8	Реконструкція адміністративної будівлі у с. Посад-Покровське та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу	1	4	6	
9	Реконструкція адміністративної будівлі у с. Киселівка та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу				12
10	Реконструкція амбулаторії ЗПСМ с. Посад-Покровське.				17
11	Поточний ремонт Киселівської амбулаторії ЗПСМ	0,5	2,5		6
12	Облаштування бомбосховищ в діючих комунальних закладах громади:				
	▪ школи	0,5	1,5	11	
	▪ дитячі садки	0,5	1,5	7	

13	Завершення інвентаризації земель	1,7			
14	Програма психологічної підтримки мешканців і мешканок різного віку (арт-терапія)				2,5
15	«Поклик дому», онлайн події для заохочення переселенців повертатись у громаду				1,4
16	Будівництво соціального житла для забезпечення житлом повернутих біженців та забезпечення житлом нових мешканців і мешканок громади			35	220
17	Нове будівництво «Посад-Покровська гімназія з дошкільним відділенням»	2	10	59	
18	Поточний ремонт Благодатнівського ліцею				8
19	Поточний ремонт Благодатнівського ясла-садка				7
20	Створення мережі з 4 існуючих закладів культури шляхом реконструкції і реорганізації в сучасні поліфункціональні громадські центри	2	5	44	
21	Поточний ремонт Чорнобаївської музичної школи із забезпеченням музичними інструментами та оргтехнікою				5
22	Ремонт вулиць у населених пунктах громади (орієнтовно 1 млн. грн на 1000 м2)				150
23	Розробка комплексного плану розвитку території громади	0,5			
24	Програма соціально-економічної та психологічної інтеграції учасників, ветеранів російсько-української війни та їх сімей в громаді				1,2
25	Забезпечення сучасним обладнанням ЦНАП		1		5
26	Будівництво дитячих та спортивних майданчиків у селах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське з облаштуванням паркових зон	1	3	7	5
27	Створення сучасної системи цивільного захисту населення (вуличне освітлення, система відеоспостереження, обладнання простору для отримання навиків безпеки)				40
28	Впровадження системи роздільного збирання ТПВ	2	9	19	44
29	Відновлення та облаштування прибережної території с. Чорнобаївка протяжністю 1,1 км				6,6
30	Розширення та облаштування берегової зони і ставків в с. Киселівка			2	8
31	Впровадження навчальних програм з підприємництва для старшокласників				1
32	Розробка/актуалізація генеральних планів населених пунктів			2	4
33	Підготовка земельних ділянок для створення нових підприємств (виробництво, логістика)				3
34	Підведення інженерної інфраструктури до території комплексу «Болгарське село»	2		2	

35	Створення туристичних локацій на туристичному маршруті «Легендарна Чернобаївка»	0,5			1,5
36	Створення Комунального підприємства «Торгівельний комплекс у с. Посад-Покровському»	1	3		
37	Створення скейт-парку на території с. Чернобаївка (висохлий ставок)	0,5	1,5		3
38	Програма соціальної інтеграції людей похилого віку	1		1	
39	Створення сучасного громадського центру у с. Посад-Покровське (на базі нового будівництва)	1		12	48
40	Впровадження Програми соціальної інтеграції молоді (Молодіжний центр та молодіжні простори на базі 4 громадських центрів)	0,5	3,5	4	8
41	Реконструкція спортивних об'єктів у населених пунктах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське, Чернобаївка	2		6	40
42	Створення власної мережі інформаційного забезпечення		2		
43	Створення Молодіжної ради при начальнику СВА	0,4			
Разом по джерелах:		27,1	78	519,5	707,2
ВСЬОГО:		1331,8			

Таблиця 5. Джерела фінансування проєктів і заходів ПВР Чернобаївської громади, млн.грн

РОЗДІЛ V.

Моніторинг та оцінювання

Моніторинг та оцінювання реалізації ПВР проводиться не рідше, ніж один раз на рік визначеним відповідальним структурним підрозділом виконавчого органу Чорнобаївської сільської ради. Визначений підрозділ організує збір інформації про реалізацію проєктів та заходів у відповідному періоді, аналізує фінансові потреби та готує моніторинговий звіт, який подається на розгляд сільської ради.

Моніторинговий звіт враховується під час розробки проєкту бюджету на наступний рік, а також є підставою для рішення про внесення змін до ПВР.

Для кожного з етапів ПВР визначаємо систему показників досягнення результатів, що, у свою чергу, є підставою переходу до наступного етапу.

Етап “Невідкладне реагування” забезпечує термінові гуманітарні потреби, критично важливих функції для збереження життя мешканців та мешканок. **Вважатиметься виконаним при досягненні показників:**

1. Усі мешканці і мешканки громади забезпечені водою та електроенергією.
2. 100% зруйнованих та пошкоджених будівель та об'єктів мають акти комісійного обстеження.
3. 100% дітей дошкільного та шкільного віку мають можливість відвідувати освітні заклади в очному форматі. При необхідності організоване довозення шкільним автобусами або іншими видами громадського транспорту.
4. Мешканці та мешканки отримують необхідну психологічну допомогу.
5. Створені умови для повернення до громади громадян, що виїхали. Зокрема, мешканці та мешканки, чиє житло зруйноване, мають можливість тимчасового проживання у соціальному житлі.

Етап “Відновлення” характеризується наданням повного обсягу послуг (у тому числі соціальних, адміністративних, комунальних) населенню на рівні не нижче довоєнного. **Вважатиметься виконаним при досягненні показників:**

1. Побудовані та відремонтовані, забезпечені обладнанням та функціонують усі заклади освітньої мережі громади.
2. Вулиці населених пунктів громади відремонтовані.
3. Розроблений та ухвалений Комплексний план розвитку території громади.
4. ЦНАП Чорнобаївської сільської ради відновив надання адміністративних послуг на довоєнному рівні.
5. Створена мережа сучасних громадських центрів - 4 заклади у центрі громади та старостинських округів.

Етап "Розвиток" створює умови для нарощення соціально-економічного потенціалу громади.

Вважатиметься завершеним при досягненні показників:

1. Підготовлені принаймні 3 ділянки для залучення інвестицій.
2. Створені умови для реалізації бізнес-проекту «Болгарське село».
3. Створена сучасна система поводження з ТПВ.
4. Впроваджені навчальні програми з підприємництва для старшокласників.
5. Створене і працює Комунальне підприємство «Торгівельний комплекс у с.Посад-Покровське»
6. Створена мережа сучасних закладів та об'єктів дозвілля і відпочинку.

Кількісно вимірювані ключові показники результативності по кожному проекту наведені в таблиці 6.

№	Назва Проекту	Числове значення	Назва показника
1.	Забезпечення комунальних підприємств спеціалізованою технікою та обладнанням	100 %	Стан забезпечення КП технікою
2.	Ремонт та відновлення пошкоджених електромереж	6500 осіб	Кількість абонентів з доступом до електромереж
3.	Відновлення та будівництво нових потужностей системи водопостачання та водовідведення	6500 осіб	Кількість абонентів, для яких забезпечено доступ до якісного водопостачання
4.	Комісійне обстеження та оцінка пошкоджених комунальних та приватних будівель	100 %	частка обстежених комунальних будівель
5.	Реконструкція Киселівського ліцею як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське	1 штук	Кількість відремонтованих будівель освітніх закладів
6.	Реконструкція Киселівського дитячого садка як базового для сіл Посад-Покровське, Солдатське	1 штук	Кількість відремонтованих будівель освітніх закладів
7.	Ремонт доріг між населеними пунктами громади Чорнобаївка-Крутий Яр, Киселівка-Барвінок-Зелений Гай, Посад-Покровське-Солдатське загальною протяжністю 48 км	100 %	Частка доріг комунальної власності, що мають задовільний стан.
8.	Реконструкція адміністративної будівлі у с. Посад-Покровське та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу	1 будівля	Кількість відремонтованих адміністративних будівель
9.	Реконструкція адмін. будівлі у с. Киселівка та створення на його базі центру надання послуг мешканцям старостинського округу	1 будівля	Кількість відремонтованих адміністративних будівель
10.	Реконструкція амбулаторії ЗПСМ с. Посад-Покровське.	1 будівля	Кількість відновлених будівель закладів охорони здоров'я
11.	Поточний ремонт Киселівської амбулаторії ЗПСМ	1 будівля	Кількість відремонтованих будівель закладів охорони здоров'я
12.	Облаштування бомбосховищ в діючих комунальних закладах громади	6500 осіб	кількість мешканців, що мають доступ до бомбосховищ

13.	Завершення інвентаризації земель	100 %	Частка інвентаризованих земель
14.	Програма психологічної підтримки мешканців і мешканок різного віку (арт-терапія)	200 осіб	кількість осіб, охоплених різними видами психологічної допомоги
15.	«Поклик дому», онлайн події для заохочення переселенців повертатись у громаду	1 подія	кількість подієвих заходів для мешканців громади, що виїхали через війну
16.	Будівництво соціального житла для забезпечення житлом повернутих біженців та забезпечення житлом нових мешканців і мешканок громади	500 осіб	кількість місць для тимчасового проживання
17.	Нове будівництво «Посад-Покровська гімназія з дошкільним відділенням»	380 осіб	кількість відновлених місць у шкільних та дошкільних закладах освіти
18.	Поточний ремонт Благодатнівського ліцею	1 будівля	Кількість відремонтованих будівель освітніх закладів
19.	Поточний ремонт Благодатнівського ясла-садка	1 будівля	Кількість відремонтованих будівель освітніх закладів
20.	Створення мережі з 4 існуючих закладів культури шляхом реконструкції і реорганізації в сучасні поліфункціональні громадські центри	6 штук	кількість сучасних закладів культури
21.	Поточний ремонт Чорнобаївської музичної школи із забезпеченням музичними інструментами та оргтехнікою	120 осіб	кількість місць у музичній школі з повноцінним доступом до навчання
22.	Ремонт вулиць у населених пунктах громади	100 %	Частка вулиць у населених пунктах громади, що мають задовільний стан.
23.	Розробка комплексного плану розвитку території громади	1 штук	Наявність комплексного плану просторового розвитку території громади
24.	Програма соціально-економічної та психологічної інтеграції учасників, ветеранів російсько-української війни та їх сімей в громаді	100 осіб	кількість мешканців, ветеранів війни, охоплених цільовою допомогою
25.	Забезпечення сучасним обладнанням ЦНАП	120 штук	кількість адміністративних послуг, що надає ЦНАП
26.	Будівництво дитячих та спортивних майданчиків у селах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське з парковими зонами	9 об'єктів	Кількість дитячих і спортивних майданчиків. 2. Кількість облаштованих паркових зон.
27.	Створення сучасної системи цивільного захисту населення (вул. освітлення, система відеоспостереження, простір для отримання навиків безпеки)	6500 осіб	Кількість мешканців, задоволених станом безпеки у громаді
28.	Впровадження системи роздільного збирання ТПВ	100 %	Частка ТПВ з роздільним збиранням та/чи сортуванням
29.	Відновлення та облаштування прибережної території с. Чорнобаївка протяжністю 1,1 км	1 штук	кількість облаштованих зон відпочинку

30.	Розширення та облаштування берегової зони і ставків в с. Киселівка	1 штук	кількість облаштованих зон відпочинку
31.	Впровадження навчальних програм з підприємництва для старшокласників	80 осіб	кількість осіб, які пройшли навчання
32.	Розробка/актуалізація генеральних планів населених пунктів	10 штук	кількість сіл, забезпечених містобудівною документацією
33.	Підготовка земельних ділянок для створення нових підприємств (виробництво, логістика)	2800 штук	Кількість робочих місць у громаді
34.	Підведення інженерної інфраструктури до території комплексу «Болгарське село»	260 штук	кількість новостворених робочих місць
35.	Створення туристичних локацій на туристичному маршруті «Легендарна Чернобаївка»	120 штук	кількість новостворених робочих місць
36.	Створення Комунального підприємства «Торгівельний комплекс у с. Посад-Покровському»	300 осіб	Кількість ФОП, зареєстрованих у громаді
37.	Створення скейт-парку на території с. Чернобаївка (висохлий ставок)	1 об'єкт	кількість створених місць для дозвілля
38.	Програма соціальної інтеграції людей похилого віку	200 осіб	Кількість осіб старшого віку, залучених до активної діяльності
39.	Створення сучасного громадського центру у с. Посад-Покровське (на базі нового будівництва)	1600 осіб	кількість осіб, що мають доступ до задоволення культурних потреб
40.	Впровадження Програми соціальної інтеграції молоді (Молодіжний центр та молодіжні простори на базі 4 громадських центрів)	4 простори	Кількість облаштованих молодіжних просторів
41.	Реконструкція спортивних об'єктів у населених пунктах Благодатне, Киселівка, Посад-Покровське, Чернобаївка	3000 осіб	кількість осіб, які мають доступ до занять спортом
42.	Створення власної мережі інформаційного забезпечення	1 мережа	Кількість місцевих радіостанцій
43.	Створення Молодіжної ради при начальнику СВА	1 інституція	кількість консультативно-дорадчих органів